

Annamari Marttinen

KORSETTI

TAMMI

Annamari Marttinen

Korsetti

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ

tammi

75 VUOTTA

HELSINKI

Kiitokset:

Mimmi Makunen

Kiitokset taloudellisesta tuesta:

Kaakkois-Suomen taidetoimikunta

Taiteen keskustoimikunta, kirjastoapurahalautakunta

WSOY Kirjasäätiö

Suomen Kirjailijaliitto työskentelyapurahasta ja

Pietarin residenssistä jossa kirjoitin tätä kirjaa

yhteensä neljä viikkoa.

© ANNAMARI MARTTINEN JA KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI 2018

ISBN 978-951-31-9887-9

PAINETTU EU:SSA

Mimmille

I

Minulla oli ensimmäistä kertaa rinnat. Jotakin pehmeää muuten kovan, litteän rintakehäni päällä. Rinnat olivat kaksi harmaata lankakerää. Vaaleanpunainen satiini kätki harmaan villan, satiini oli sileää ja yllleistä ja kun vapisevat sormeni koskettivat sitä, sydämeni alkoi pakahtuakseen laulaa. En saanut kunnolla hengitettyä, korsetin hakaset puristivat selästä, olkaimet pureutuivat hartioihin, mutta tiesin huikean varmasti että näin sen kuuluikin olla. Kipu ja epämukavuus peittyivät epäuskon ja ylpeyden alle.

Päivänvalo tihkui säästellen vintin pienestä likaisesta ikkunasta. Ikkunan päällä oli ruudullinen kappi, katsoin sitä kun en tiennyt minne piilottaa kasvoni, joiden tiesin paljastavan sisälläni jylisevän kuohon.

– Hitto että olet hyvännäköinen, Meiju toisteli ihmetellen. Hän otti välillä askeleen kauemmas, sitten hän tuli taas lähelle ja käski minun sulkea silmäni.

Pensseli kutitti yläluomea.

Sitten vielä ripsiväriä.

Hän kostutti pientä harjaa syljellään ja hankasi sitä rasian mustaa värikakkua vasten.

– Nyt ihan paikallaan.

Pidätin hengitystä. Silmäni alkoivat valua.

Hän työnsi kätensä meikkipussiin, kuului kilahtelua, kun hän mylläsi sitä.

Hän oli pomo, mutta ei tiennyt mihin leikkiin oli ryhtynyt. Eikä sitä, ettei kestäisi omaa leikkiään.

Istuin jäykkänä, saatoin nähdä meikin kasvoillani vaikka ainoa peili olivat Meijun punehtuneet kasvot ja loistavat silmät. Hän oli niin innoissaan että näytti melkein hysteeriseltä.

Niin erilainenko olin? Hän ei ollut koskaan ennen katsonut minua samalla tavalla.

Hän piti sormissaan kahta huulipunaa, avasi molemmat ja kiersi punat näkyviin. En pystynyt erottamaan niitä toisistaan, en ajattelemaan selkeästi, eikä minun tarvinnut enkä saanut ajatella, hän hoiti kaiken puolestani.

– Kumpi olisi parempi? hän kysyi enemmän itseltään.
– Avaa suu raolleen, mutta pidä huulet rentoina, hän käski.

Maku oli tuttu, olin imenyt huulipunaa monesti niin hänen kuin muidenkin tyttöjen huulilta ennen häntä. Puna liukui pehmeästi, ja kun Meiju astahti taas taaksepäin, liikautin huuliani toisiaan vasten kuin olisin tehnyt sitä aina, maku voimistui suussani ja tajusin hetkessä mistä siinä oli kysymys.

– Joko saan nähdä? kysyin pikemmin vain jotakin sanoakseni ja peittääkseni esiin nousevan vapinan kuin todella halusta nähdä, vaikka sekin oli palava. Sydämeni hakkasi Meijun mummon pallokuosisen paitapuseron ja vaaleanpunaisen satiinikorsetin alla. Harmaat villalankakerät tuudittivat sydäntäni niin ettei sen rummutus näkynyt paidan läpi.

Meiju tarttui käsivarteeni ja veti minut ylös tuolista. Hän otti laatikoiden päältä vanhan pölyisen peilin ja ripusti sen seinäpalkissa töröttävään naulaan. Hän pyyhki pölyt hihallaan ja työnsi minut peilin eteen.

– Katso nyt. Eikö ole hyvännäköinen? hän kikatti.

Olin hänen elävä nukkensa jonka hän oli hartaudella pukeutunut ja tällännyt, laittanut Kenille Barbien vaatteet.

Hetki juuri ennen. Olisin kuollakseni halunnut olla yksin, mutta siedin Meijun ylivilkasta kimpoilua samalla kärsivällisyydellä kuin äiti lasta.

Elämä humisi korvissani paineella, jota en ollut tuntenut pitkään aikaan, vaikka olin vasta tullut täysi-ikäiseksi.

Meijun inahtelu ja nauru vaimenivat päässäni käyvän pauhun alle. Laajennut aurani työnsi hänet syrjään näkökentästäni kun avasin silmäni ja katsoin peiliin.

Suski, kuiskasin mielessäni, kun meikatut, rajatut silmät katsoivat minua intensiivisinä ja kiihkeinä.

Suskin hahmo yhdeksänneltä kouluvuodelta välähti silmiini. Purukumia laiskasti jauhava suu. Punattujen huulten välistä puhallettu pallo. Lakalle tuoksuvat hiukset joita halusin koskettaa niin että joka paikkaa kivisti.

Hän oli kirjoittanut kangaspenaaliinsa mustalla tussilla Suski. Sydämiä ympärillä. Se nimi oli hänen ikiomansa. Ja kaikki muu. Kuten paidan läpi erottuvat rintaliivien hakaset ja kupprien pitsit. Olin vilkuillut häntä ja kirjoittanut minäkin lihavin kirjaimin Suski. Piirsin kirjaimet lomittain ja väritin lyijynkärjen sivureunalla harmaaksi. Vahvistin reunat mustiksi kuin hänen silmiensä rajaukset. Katselin häntä salaa, puolisalaa ja avoimesti kaikki tunnit peruskoulun viimeisellä luokalla ja sen avulla kestin sen kaiken.

Nyt, peiliin katsoessani, kuvittelin miten lihavoidut kirjaimet irtosivat vihkon sivulta ja nousivat ilmaan kuin perhoset. Ne tulivat minua kohti ja vailla mitään epäröintiä sujahtivat sisälleni. Kuin kuuluisivat minulle.

En ajatellut että ne olivat käytetyt ja että sain jotain toisen omaa. Nimi oli vain nimi, ja tajusin ensimmäistä kertaa elämässäni että se oli vapaasti käytettävissä.

Suski, kuiskasin niin vähän huuliani liikuttaen, että Meiju ei huomannut mitään.

Hän tuli viereen ja nauroi, katsoi ja koski, piti käsivarresta kuin voisin karata, mutta minne olisin karannut, ikipäivänä en olisi voinut, vaatteet päälläni olivat kuin eristyssellin kalterit ja rautainen paksu munalukko.

Mutta samalla olin kuin perhonen, olin vapaa, värikäs ja kaunis, olin syntynyt.

En ollut pieni ja mitätön, hento ja mitäänsanomaton, ujo ja huomaamaton.

Ensimmäistä kertaa koskaan en ollut sitä.

– Miten olet ihan punainen? Meiju taivasteli.

– Laitoit liikaa poskipunaa.

Meiju ojensi kätensä ja siveli poskeani. Sitä alkoi kuumottaa entistä enemmän.

– Ei tämä mitään poskipunaa ole, sä olet ihan punainen.

Hänen ääneensä tuli heikosti ivaa mutta samalla epävarmuutta. Ja epäilystä. Sydämeni löi yhä raskaammin.

– Odota mä haen kameran, Meiju sanoi nopeasti ääni korkeana. Hän hävisi suhahduksena ovesta, kuulin hänen askeltensa jumpsahdukset vintin rappusissa, ne pompahtelivat alas sileäksi kuluneella, maalatulla puupinnalla.

Olin vihdoin yksin. Päästin ilmat keuhkoistani. Miten paljon tilaa voi joskus jäädä, kun toinen ihminen poistuu hetkeksikin.

Älä kiirehdi, kuiskasin puoliääneen. Askelten ääni rappusissa oli vaimentunut, nyt hän oli etsimässä kameraa jostakin. Pitivätkö he kameraa jossakin tietyssä paikassa vai olisiko se hukuksissa? Oliko kamerassa filmirulla valmiina vai pitäisikö hänen laittaa se siihen?

Käännyin takaisin peilin ääreen. Kukaan ei nyt rajoittanut katsomistani, itseihastustani. Kuumotus syveni kasvoissa ja kaulalla. Katsoin itseäni suu raollaan. Nuolaisin huulipunaa, makustelin sitä suussani ja nielaisin.

Muisto hyökkäsi päähäni. Tunsin tiskipöydältä riuhtaistun rätin painuvan suutani vasten kuin se tapahtuisi nyt. Sen rajun karheuden hampaillani, poskillani. Avasin suutani kun en tiennyt miten helpottaa kammottavaa tukehtumisen pelkoa, mutta rätin tiskivesi valui suuhuni, sain sitä väärään kurkkuun.

– Vai että meikkiä... akkojen... huulipunnaa... mikä pelle olet... mikä pikku räpäle... hävetä saa... silmät päästään...

Äidin hengästynyt pingottunut ääni korvissani, kahvi tuoksui hengityksessä, se lehyhi nenääni pistävänä, hän piti käsiäni tiukasti toisessa kourassaan selkäni takana niin että olkapäihini koski. Vesi valui silmistä noroina äidin vaalealle sinikuvioiselle hameelle.

– Hävetä saa silmät päästään, hän toisteli, itki, tyrski ja tärisi kuin pikkulapsi.

Lamaannuin vastaanottamaan kaiken. Käskyn hakea koivunoksa pihalta. Käskyn mennä sen kanssa alakertaan isän verstaalle. Housujen repäisyn nilkkoihin, ja sitten koivunoksan sivallukset pitkin takapuoltani.

Se oli vain leikkiä, huusin äänetöntä huutoa.

Maleksien olimme Timpan kanssa päätyneet tämän vanhempien makuuhuoneeseen. Leveällä sängyllä valkoinen pitsipeitto, kaksi pientä yöpöytää ja lamput. Kampauspöytä sänkyä vastapäätä. Olin istahtanut sen eteen tuolille, niin kuin nyt kohdalle osuneelle tuolille istahtaa. Timppa oli tullut viereen ja alkanut sormeilla pöydällä korissa olevia meikkejä. Hän otti huulipunan käteensä, avasi sen ja kiersi punan näkyviin.

– Haluatko kokeilla?

– Kokeilla? oli kuin olisin lausunut vieraskielisen sanan opettajan perässä.

Timppa kiersi punaa ulos lisää, tiesin että hän pilaisi sen, se katkeaisi kuin lyijykynän terä.

– Kokeillaanko? hän toisti.
– En mä tiedä. Oudon raskaat sydämenlyönnit kylkiä vasten olivat saaneet ääneni heiveröiseksi ja tunsin äkkiä itseni tyhmäksi.

Mutta miten monet kerrat olin tehnyt jonkin teon, pienenkin, kun toinen sanoi. Mennäänkö? Otetaanko? Hypätäänkö? Maistetaanko?

Otin huulipunan Timpan ojennetusta kädestä. Käännyin katsomaan itseäni peilistä, kiersin punaa takaisin hylsyyn niin että vain pieni osa jäi näkyville.

Puna oli liukunut huulilla itsestään, minun ei tarvinnut tehdä mitään.

– Laita säkin, ojensin punan Timpalle.

Hän katsoi minua huvittuneena, ja hetken olin ollut varma että hän alkaisi nauraa minulle, niin että taituisi kaksinkerroin, osoittaisi sormellaan.

Mutta hän otti punan ja tuli viereeni, maalasi itselleen yliampuvat pellehuulet.

Katsoin peiliin hänen olkansa takaa. Hän klovni. Minulla tarkasti maalatut naisen huulet. Hymähdin. Suuni meni eri asentoon, se oli kuin mannekiini esittelemässä kallista hepenettä.

– Pojat.

Kaisa oli seissyt ovella. Hänellä oli sylissään Timpan pikkusisko Assi.

Hän katsoi meitä peilin kautta, Assi tuijotti meitä ja kietoi käsiään tiukemmin äitinsä kaulaan. Katsoin Assin pyöreisiin silmiin ja mieli teki vinkata silmää, tai pyöritellä niitä, mutta en uskaltanut liikauttaa eväänikään.

– Mitä te teette?

– Ei mitään, Timppa sanoi kovaa. – Kokeiltiin ihan vähän vaan. Hän painoi hylsyn nopeasti kiinni kiertämättä punaa sisään.

Ehkä kaikki olisi voinut jäädä niin kuin se sillä hetkellä oli ollut.

Että Kaisa olisi kääntynyt ja mennyt Assi sylissään ulos. Laskenut Assin sylistään nurmelle ja ottanut tätä kädestä, sanonut että poimitaan vähän kukkia maljakkoon.

Me olisimme Timpan kanssa kohauttaneet olkiamme, menneet vessaan ja hinkanneet värin pois, juosseet sitten ulos hakemaan naapurin poikia pallopeleihin.

Mutta Kaisa oli laskenut Assin niin kovakouraisesti lattialle että pikkutyttö horjahti kumoon. Hätkähdimme kumpikin, mutta Kaisa ei ollut jäänyt lasta paapomaan, vaan käveli tiukat askeleet meidän luoksemme, en ollut niiden aikana ehtinyt tekemään mitään, katsoin vain. Kun olisinkin voinut pyyhkiä punan suustani kämmeneeni.

Kaisa otti Timppaa niskasta, minuun hän ei vilkaissutkaan.
– Mene pesemään. Heti, Kaisa sanoi ääni matalana.

Hän toi mieleeni vihaisen kissan, se sähisi ja piti pitkillä kynsillään Timppaa niskasta, painoi ne ihoon, piilossa kau-luksen suojuissa.

Olin jähmettänyt itseni liikkumattomaksi ja hengittämät-tömäksi kuin hiiri henkensä hädässä. Niskaani kihelmöivät kylmät väreet.

En kuitenkaan voinut olla tuijottamatta itseäni peilistä, huolellisesti punattua suutani.

Timppa oli hävinnyt salamana. Kuulin hänen juoksuaske-leensa, sitten kylpyhuoneen oven kolahduksen. Kaisa ei ollut katsonut minuun vaan käveli huoneesta ulos. Seisoin hetken paikoillani. Otin huulipunaa korista, avasin sen. Puna oli littaantunut. Laitoin hylsyn takaisin kiinni ja koriin. Kävelin ulos huoneesta, saman tien ulko-ovelle ja ulos. Kun pääsin ulkorapulle, otin jalat alleni ja juoksin raput alas kuin talo olisi ollut tulessa.

Juoksin koko matkan kotiin käsi suun eteen painettuna. Pysähdyin vasta kotitalon nurkalla, sadevesitynnyrin luona. Otin sen reunoista kaksin käsin kiinni ja kumarruin katsomaan vettä. Olin ennenkin katsonut itseäni tynnyrin vedenpinnasta. Näytin erilaiselta. Pidin siitä miltä näytin. Jospa kaikki koulussa olisivat nähneet minut sellaisena.

Sitten otin vettä kämmeniini ja aloin hangata.

Äiti odotti minua keittiössä käsissään tiskirätti, silmissään petoeläimen katse.

Hain kimpun koivunoksia ja ojensin ne hänelle heti ulkoovella. Hän otti ne ja tarttui minua niskasta, työnsi edellään sisälle, ja siitä alakerran rappuun.

Ajattelin Kaisaa ja sitä miten hän oli jättänyt minut huomiotta peilipöydän luona. Kuin minua ei olisi ollutkaan.

Oli kuitenkin kävellyt suoraan puhelimen luo.

Kuulin Meijun vaimeat askeleet alakerrassa. Ne eivät olleet vielä tulossa vintin rappuun päin.

Älä pidä kiirettä, kuiskasin, katsoin peilistä miten punaiset kiiltävät huuleni liikkuivat paljastaen kaistaleen hampaistani. Työnsin kasvojani lähemmäs peiliä, astahdin sen ääreen, kuulin korkean koron kopsahduksen lattiaa vasten, helman kosketuksen nailonillani. Tunnustelin rintojani.

Laatikko jonka olimme Meijun kanssa mielijohteesta avanneet, oli jaloissani avonaisena. Kyykistyin sen viereen ja vedin esiin toinen toistaan hienompia hepeneitä.

Jos voisin... ottaa niistä jonkun? Eihän niitä kukaan tarvinnut.

– Mummon vanhoja, ja Astrid-tädin, Meiju oli sanonut laatikon avattuaan. – Muistan tämän mekon mummolla, hän oli helähtänyt. – Ja tämän vekkiahmeen Astrid-tädillä.

Korsetti oli himmeän silkkistä vaaleanpunaista kangasta, samanlainen kuin mikä nyt oli ylläni. Sormeilin nyörejä. Miten halusin sen itselleni. Voisin... laittaa sen heti samana iltana päälleni kun olisin yksin kotona.

Ajatus sai sydämen lyönnit tihenemään.

Miten usein olin pikkupoikana sullonut itseni komeroon, kyyristynyt mytyksi sen alaosaan ja sitten hapuillut pimeässä käteni äidin alusvaatehyllylle. Siitä oli tullut tapa. Hapuilsta oli tullut minulle luonto, sormet tiesivät jo mitä odottaa, tarttuivat sukkanauhoihin, vetivät liivit alas hyllyltä ja hetken aikaa olin autuas. Painoin vaatteen kasvoja vasten, hengitin sen ruusuista tuoksua, painoin sen rintaani vasten, minulla oli kaikki aika, he olivat ihan vasta painaneet ulko-oven kiinni jälkeensä ja olin kuullut miten auto oli käynnistynyt pihassa.

Vintin portaat narahtelivat. Aivoni tekivät sekunnissa päätöksen, jota en ehtinyt tajuta, taittelin korsetin niin pieneksi kuin mahdollista ja tungin tuolilla olevien omien vaatteideni alle.

– Löytyi! Meiju seiso! ovella kamera ojennettuna eteen.
– Mene tuohon seinävaatteen eteen seisomaan, siihen tulee parhaiten valoa.

Kävin seisomaan Meijun määräämään paikkaan. Vaikka olin hetki sitten tarkistanut kaiken peilistä, tunnustelin peruukkia ja asettelin hiuksia olkapäilleni.

– Onko meikki hyvin? Hämmästyin itsekin kysymystä, sen yhtäkkistä luontevuutta ja itsestäänselvyttä.

– On tietysti, Meiju sanoi ja nosti kameran silmilleen.

– Kenen kamera se on? kysyin kun hän jo laukaisi.

– Minun oma. Otan vielä toisen. Mä en edes muista mitä muita kuvia tässä on. Pari on vielä ottamatta. Ota sä musta niin saadaan rulla täyteen.

– Mitä järkeä niitä on täällä pimeällä ullakolla ottaa?

– No just siksi, Meiju laittoi kameran pöydälle ja minuun katsoen veti paidan päänsä yli. – Tykkäisitkö jos laittaisin tuollaisen korsetin päälle?

Hän meni laatikon luo, penkoi sitä ja veti esiin valkoisen korsetin. Sukkanauhat kilahtelivat kun hän painoi sen itseään vasten minuun päin kääntyen. Korsetti peitti hänen omat kukkakuvioiset rintaliivinsä, korsetin kuppiosat olivat hänelle aivan liian isot enkä tiennyt minne katsoa ja mitä ajatella.

– Tykkäisitkö? hän toisti nostaen leukaansa uhmakkaasti.

– Lopetetaan tämä pelleily jo. Kuvat on otettu ja eikö sun porukat tule kohta kotiin. Mä vaihdan omat vaatteet päälle.

– Ei ne mitään kohta tule.

Meiju ei siirtänyt katsettaan pois kasvoistani, aiempi kika-tus oli poissa.

– Taitaisit tykätä, hän sanoi hymyilemättä ja laski korsetin viereensä tuolille. – Haluatko auttaa mua riisumaan nämä vai jätänkö mä ne alle?

Seisoin kykenemättä tekemään mitään. Peruukki kihelmöi päänahassa ja hiukset kutittivat. Kengät alkoivat painaa ja minun teki aivan helvetisti mieli potkaista ne jalasta, mutta en pystynyt liikahtamaan. Tältäkö korkokenkiä käyttävistä naisista tuntui koko ajan? Miten he kykenivät kävelemään kaupungin kaduilla? Olemaan ravintoloissa ja juhliissa kauniina ja silmiään räpäyttämättä vaikka jalkaterät oli sullottu kenkiin pystysuoraan?

Meijun silmiin tuli jokin ilme jota en osannut tulkita, minulle tuli tunne että mentiin jonkin rajan ylitse. Jonkin, jonka olemassaolosta en ollut tiennyt mitään.

En voinut alkaa riisua omia kampeitani samaan aikaan kun hän alkoi riisua itseään.

Hän pujotti kätensä selkensä taakse, liivit nousivat hitusen ylös edestä, sitten hän antoi niiden pudota.

Olin nähnyt hänen rintansa paljaina monet kerrat kolmen kuukauden seurustelun aikana. Tämä kerta oli kuitenkin erilainen. Hän seiso i hetken kuin odottaen miten reagoin. En tiennyt mitä muuta hän odotti, ja mikä reaktio olisi ollut hänelle mieluisin, mikä kauhein.

Hän katsoi edelleen kasvojani enkä tiennyt mitä hän luki niistä. Jonkin päätöksen kuitenkin olin tehnyt ja hän teki myös, koska ojensi kätensä tuolille ja poimi korsetin käteensä. Korsetin hakaset olivat kiinni, ja se oli niin iso Meijulle että hän pujotti sen päänsä yli avaamatta hakasia. Hän veti ja nyki saadakseen sen jotenkin kohdalleen, laitto i kädet kaula-aukosta sisään ja otti rinnat käsiinsä, asetti ne pitsikoristeisiin kuppeihin. Kupit toivat hänelle kolme kertaa runsaamman poven.

Tuijotin sitä.

– Niin haluaisitko sä, että mä käyttäisin tällaisia? Meiju avasi farkkujensa napin ja vetoketjun, alkoi vetää niitä pois jalastaan.

– Mitä sä teet? Mulla on nämä kampeet päällä.

– No riisu ne.

Äskeinen yli-innokas puvustaja ja maskeeraaja oli tyystin kadonnut.

– En rupea nyt riisumaan.

– Aiotko jättää ne päälle vai? hän naurahti.

– En tietenkään, sanoin nopeasti.

Käännyin ja menin kauemmas, vanhan sohvan luo, jolle olin jättänyt omat vaatteeni. Ne olivat epämääräisenä, kiireessä riisuttuna kasana sohvan käsinojalla. Farkut ja kauluspaita. Sukat.

Pysyin selin Meijuun, olisin toivonut hänen jälleen katoavan ja jättävän minut yksin. Mutta en jaksanut välittää. Riisuin ensin peruukin. Oli kuin viileä ilmavirta olisi puhaltanut päähäni, sukaisin hikisiä hiuksiani.

Sitten riisuin kaiken muun.

Seisoin alushoususillani hetken siinä. Meiju ei inahtanutkaan, mutta kuulin hänen hengityksensä, sekä omani.

Se hetki oli siinä. En kääntynyt. Vintin katto oli matala. Oli hämärää ja tunkkaista. Ojensin käteni ja vedin paidan päälleni, aloin napittaa.

Olimme tulleet meille ja rakastelleet huoneessani.

Olin soittanut tarkistussoiton mummolaan. Ei, he eivät olleet vielä pariin tuntiin tulossa kotiin. Eno oli tullut sinne käymään.

– Sulla on vieläkin vähän meikkiä, Meiju oli sanonut kasvot kiinni kasvoissani, kun makasimme sängylläni.

– Lähteeköhän se ikinä kokonaan pois, sanoin.

Meiju painautui minua vasten, hän oli lauhkea ja unohtanut jähmeyden joka välillämme oli ollut laskeutuessamme hänen vintiltään alakertaan. Minulla oli ollut hänen tätinsä tai mummonsa taiteltu korsetti paidan alle työnnettynä.

– Tietty se lähtee, Meiju sanoi pehmeästi ja siveli hiusrajaani sormillaan. Hän antoi käsiensä liukua selkääni.

Kun myöhemmin painoin oven kiinni hänen mentyään, kuulin miten hänen askeleensa loittonivat pihakiveyksellä.

Menin huoneeseeni ja avasin vaatekaappini oven. Minulla oli samanlainen olo kuin pikkupoikana kun avasin vanhempieni komeron oven isän auton kaasuttaessa pihasta. Hengitykseni oli äkkiä lyhyttä ja tiukkaa. Korsetin sukkanauhat pistivät esiin alimmalta hyllyltä t-paitojeni alta, minne olin sen survaissut tultuamme sisälle.

En ollut piilottanut Meijulta aikaisemmin mitään enkä valehdellut hänelle. Olin käynyt suoraa kirkasta tietä.

Vaan en käynyt enää.

Riisuin kauluspaidan, jonka olin jättänyt napittamatta noustuani Meijun vierestä sängystä. Vedin korsetin hyllyltä käteeni, sen mukana tipahti lattialle kaksi t-paitaa. Olin pimittänyt nyt jotakin ensimmäistä kertaa Meijulta, pimittänyt tietien tahtoen ja vakain tuumin. Ja varastanut. Mikä ihme minua oikein vaivasi?

Korsetti ei kuulunut enää kenellekään. Sen oikea haltija oli jo kuollut. Milloin, siitä minulla ei ollut aavistustakaan.

Vilkaisin taakseni eteiseen, kuin joku voisi seisoa siellä.

Mutta siellä ei tietenkään ollut ketään. Eteinen oli tyhjä kuten pari minuuttia sitten.

Riisuin farkkuni. Avasin korsetin taitoksiltaan ja pujotin päälleni. Sain vaivoin kiinnitettyä osan hakasista.

Sivelin kangasta kylkeni päällä.

Astuin eteiseen. Siinä oli heti peili vastassa ja ennen kuin nostin katseeni itseeni, aloin hyräillä.

Katsoin itseäni samalla uteliaasti ja varuillani. Kupit olivat tyhjä. Sukkanauhat roikkuivat sinivalkokirjavien bokseideni päällä. Nostin kädet hiuksiin. Tunnustelin melkein siiliksi vedettyjen latvojen karheutta.

Boksereiden lahkeista pistivät karvaiset reidet ja jalat. En ollut koskaan kiinnittänyt niihin juuri mitään huomiota. Nyt jäin tuijottamaan niitä.

En saanut kunnolla hengitettyä, vaikka en ollutkaan saanut kiinnitettyä kuin pienen osan korsetin hakasista. Käännyin niin paljon sivuttain kuin pystyin vielä peilistä näkemään. Korsetin aukinaiset puoliskot repsottivat tyhmän näköisesti hartioideni molemmin puolin. Salilla suurella työllä hankitut lihakset pullottivat. Yritin uudelleen saada käsiäni selän taakse tarpeeksi korkealle, mutta se oli toivotonta.

– Nyt hengittämättä, myyjätär Alma Hovi sanoi tiukasti ja kovaa. Nuo kaksi sanaa lausueksaan tuo vaalea pieni nainen muuttui väpeliiksi.

Nostin katseeni leikkiratista häneen. Vedin itsekin nopeasti keuhkot täyteen ilmaa kuin olisin aikeissa pistää pään vedenpinnan alle. Ja sitten pidätin henkeä.

Äiti seisoi sovituskopin aukossa ja piti kiinni aukivedetystä verhosta, puristi sitä nyrkki tiukkana. Olisin tullut huolestuneeksi hänen ilmeestään ja asennostaan, jos kaikki muut myymälässä olijat eivät olisi olleet kuin mitään eriskummalista ei olisi tapahtumassa.

Naiset jatkoivat sukien ja liivien katselua ja toinen myyjätär, Iris Mattson, esitteli niitä heille, asento eteenpäin kääntyneenä, kuin auringonkukka etupihallamme. Sillä tavalla hän tai Alma tulivat aina asiakkaita ovelle vastaan. Vartalot vyötärosta eteenpäin kääntyneinä, kädet nostettuina rinnan kohdalle kuin olisivat rukoilleet.

– Päivää päivää rouva Lehtinen, ja pikku Pauli myös.

Sitten he perääntyivät kuin aalto rannasta. He tapasivat pörröttää tukkaani ja antaa minulle tiskillä olevasta lasipurkista viiden pennin tikkukaramellin.

Äiti otti minut mukaan ostosreissulle kaupungille vain, koska hän ei voinut jättää minua yksin kotiin vahtimatta. Hän piti kyllä minua kädestä kävellessämme bussipysäkille ja astuttuamme pois bussista kaupungissa, mutta sain ottaa juoksuaskelia kun hän minua säälimättä asteli kopisevissa koroissaan jalkakäytävällä. Hän laittoi ne kengät jalkaansa vain kaupunkireissuja varten. Ne olivat mustat ja niissä oli remmi jalkapöydän päällä.

Liiviliikkeessä hänen otteensa kädestäni heltisi. Sitten he kaikki kolme katsoivat minua, Alma, Iris ja äiti, kuin kissanpentua tai vauvaa.

Olin ällistynyt siitä miten hän muuttui eri ihmiseksi heti kun astuimme liikkeeseen sisälle, sen katseen myötä, jonka he kaikki kolme loivat minuun. Sitten hän alkoi puhua kuin hänellä olisi ollut vipu selässä, ja joku olisi kääntänyt siitä.

Ensimmäisellä kerralla jäin suu auki tuijottamaan, haltioituneena ja samalla peloissani. Hänen äänensä oli korkea, hän nauroi ja puhui, ojensi kätensä ja silitti päätäni, joskus puristi poskista, joskus imaisi suukon poskelleni.

Ja Alma ja Iris liehittelivät äitiä. Mutta tuntuivat oudolla tavalla tutummilta minulle kuin äiti.

Mutta sitten he eivät katsoneet enää minua. Olin saanut tikkukaramellin. He alkoivat vetää liivejä ja sukkiä esiin laaticoista ja heidän äänensä kohosivat kohoamistaan.

Käännyin ja menin oven luona olevan vaatekappaleen luokse. Sen alaosassa oli pyöreä rengas, istuin lattialle telineen eteen ja tartuin renkaaseen kaksin käsin.

Olin autossa ja käänsin rattia. Minne menisin jos voisin mennä minne huvitti?

Keskitin katseeni rattiin ja tiehen edessäni.

Ajoin huimaa vauhtia asfalttitietä, tuuli ulisi korvissani, minulla oli avoauto. Ajoin hiekkatietä, pikkukivet sinkoilivat ja kopsahtelivat tuulilasiin.

Mutta koko ajan kuulin korvissani naisten sirkutuksen.

Ajoin kohti järveä.

Voisin jäädä sinne enkä tulla koskaan takaisin.

Ei tarvitsisi koskaan enää hakea risua. Ei tarvitsisi nähdä äidin vihaista ilmettä eikä ojentaa piiskaa isälle.

Näin heidät kuin minulla olisi ollut silmät ympäri päätä. Korsettien sukkanauhat kilahtelivat kun Alma ja Iris vetivät niitä ulos laaticoista äidin arvioitavaksi. Äiti oli kuin kuningatar heidän edessään. Hän katsoi vaatekappaleita ylhäisesti ja arvioivasti, jotkut saivat häneltä pienen nyökkäyksen, jotkut

*Millaista on elää heteroseksuaalina miehenä,
kun syvällä sisimmässä on myös vahva
ja elintilaa vaativa nainen?*

Pauli suostuu tyttöystävänsä pelleilyyn, antaa pukea itsensä naiseksi. Lopputulos yllättää molemmat. Pauli katsoo peiliin ja näkee itsensä ensi kertaa Suskina, sellaisena kuin todella on. Myös Meiju alkaa aavistaa, että leikistä on tullut totta, liian totta.

Miksei mieskin saisi viihtyä mekossa?
Korsetti on toivoa herättävä romaani miehen vaikeasta
tiestä oman naisellisuutensa tunnustamiseen.

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-951-31-9887-9